

ประสิทธิผลทางการศึกษาของสถาบันฝึกครูในจังหวัดพระนครและธนบุรี :
นักเรียนเข้าเรียนรุ่นที่มีการศึกษา 250๘ - 2510

นางวาสนา คำคุณ อ.บ., ค.บ.

004646

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาศาสตร์บัณฑิต
แผนกวิชาการบริหารการศึกษา

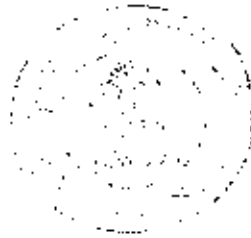
พ.ศ. 2513

EDUCATIONAL PRODUCTIVITY OF BANGKOK AND THONBUREE TEACHER TRAINING
INSTITUTIONS : STUDENTS FIRST ENROLLED IN 1965 - 1967

Mrs. Vasana Kamkoon B.A., B.ED.

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Education Administration
Graduate School
Chulalongkorn University
1970

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนประกอบ
การศึกษา ตามระเบียบปริญญากำหนด

นาย สุภรณ์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

นายสุภรณ์

ประธานกรรมการ

นายสุภรณ์ มนุจจิตรกุล

กรรมการ

นายสุภรณ์

กรรมการ

กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ นายสุภรณ์ มนุจจิตรกุล

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ประสิทธิภาพทางการศึกษาระหว่างสถานศึกษาเปิดปิดหลักสูตรในจังหวัดพระนครศรี
 และธนบุรี: นักเรียนเข้าเรียนปีการศึกษา 2508 - 2510
 ชื่อ   นางวาสนา   คำคุณ   แผนกวิชา   บริหารการศึกษา
 ปีการศึกษา   2512

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการศึกษา (Educational Productivity) ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา รุ่นเข้าเรียนในปีการศึกษา 2508, 2509 และ 2510 ของสถานศึกษาเปิดปิดหลักสูตรในส่วนกลาง (พระนครศรีอยุธยาและธนบุรี) 7 แห่ง
2. เพื่อสำรวจว่านักเรียนประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาของสถานศึกษาเปิดปิดหลักสูตรในพระนครศรีอยุธยาและธนบุรี (ส่วนกลาง) ในรุ่นดังกล่าว ออกจากสถานศึกษาไปเป็นจำนวนเท่าใด เพื่อคำนวณหาประสิทธิภาพทางการศึกษา และความสุขแก่สายทางการศึกษา โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 ประเภท คือ
  - ประเภทที่ 1   นักเรียนที่ออกจากสถานศึกษาเปิดปิดหลักสูตรโดยสำเร็จการศึกษา รวมทั้งผู้ที่ไม่เคยสอบตก และผู้ที่เคยสอบตกและต้องเรียนเกินเวลาที่หลักสูตรกำหนด จึงสอบได้
  - ประเภทที่ 2   นักเรียนที่ออกจากสถานศึกษาโดยไม่สำเร็จการศึกษา อันเนื่องมาจากสอบตกไม่ออก ลาออก หรือถูกจำหน่ายทะเบียนด้วยเหตุอื่น ๆ
3. เพื่อคำนวณค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องเสียไปเกินความจำเป็นอันเนื่องมาจากการเรียนเกินเวลาที่หลักสูตรกำหนด และการออกโดยสำเร็จการศึกษา
4. เพื่อศึกษาถึงผลการเรียนของนักเรียนในรุ่นดังกล่าว

สมมติฐาน

เมื่อความแตกต่างในการวิจัย ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานว่า

1. ประสิทธิภาพทางการศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูในส่วนกลางได้ผลสมบูรณ์

(ค่า **Productivity = 1**)

2. ไม่มีความสูญเสียในด้านการศึกษาแก่เด็กเรียนประถมศึกษาชั้นมัธยม

วิชาการศึกษา (**Wastage coefficient =0**)

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งที่จะวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการศึกษา (**Educational Productivity**) ของนักเรียนประถมศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนฝึกหัดครู 2500 - 2510 ของสถานศึกษาฝึกหัดครูในส่วนกลาง 7 แห่ง คือ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ นครสวรรค์ จันทบุรี และโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี และโรงเรียนเศรษฐวิทย์วิทยาสงครบุรี ซึ่งมีจำนวน 6,022 คน โดยทำการสำรวจติดตามผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา จนกระทั่งออกจากสถานศึกษา โดยแยกสถานะของนักเรียนออกเป็น 2 ประเภท ดังกล่าวแล้ว

ในการคำนวณค่าประสิทธิภาพทางการศึกษา ใช้สูตรดังนี้

$$\text{ประสิทธิภาพทางการศึกษา} = \frac{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร}}{\text{จำนวนผู้เข้าเรียน}}$$

ในการคำนวณหาความสูญเสียทางการศึกษาใช้สูตรดังนี้

$$\text{ความสูญเสียทางการศึกษา} = \frac{\text{จำนวนผู้ไม่สำเร็จ}}{\text{จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร}}$$

(ค่าเต็ม 1 ถือว่าสูญเสีย)

ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้วิธีค่า Z - test (ทางเดียว)

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่เข้าเรียนรุ่น 2508 -- 2510 มีจำนวน 6,022 คน เป็นนักเรียนที่ออกจากสถานศึกษาภายในประเทศที่ 1 จำนวน 5,498 คน (91.29 %) เป็นนักเรียนประเภทที่ 2 จำนวน 524 คน (8.71 %) ประสิทธิภาพทางการศึกษาของนักเรียนประเภทที่ 1 เท่ากับ 0.92 (โปรดสังเกตว่าค่าค่าประสิทธิผลเป็น 1 หมายความว่าผลการจัดการศึกษาได้ผลดีเกิน 100 %)

2. ความสูญเสียเนื่องจากการขอยกเลิกเรียนเกินเวลาที่หลักสูตรกำหนด เท่ากับ .09 และความสูญเสียเนื่องจากการขอยกเลิกสำเร็จการศึกษา เท่ากับ 0.03 (โดยถือเกณฑ์ว่า ความสูญเสียคือจำนวนที่เกิน 1 หมายความว่าส่วนที่เกิน 1 ยิ่งเกินมากเท่าใด ยิ่งมีความสูญเสียมากเท่านั้น)

3. ค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องสูญเสียเนื่องจากการขอยกเลิกเรียนเกินเวลาที่หลักสูตรกำหนด ของนักเรียนรุ่น 2508 คิดเป็นเงินประมาณ 819,650 บาท รุ่น 2509 คิดเป็นเงินประมาณ 671,560 บาท รุ่น 2510 คิดเป็นเงินประมาณ 590,460 บาท รวมทั้ง 3 รุ่น เป็นเงินประมาณ 2,090,900 บาท

ค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องสูญเสียเนื่องจากการขอยกเลิกก่อนสำเร็จการศึกษาของนักเรียนรุ่น 2508 คิดเป็นเงินประมาณ 562,380 บาท รุ่น 2509 เป็นเงินประมาณ 618,000 บาท รุ่น 2510 เป็นเงินประมาณ 426,420 บาท รวมทั้ง 3 รุ่น คิดเป็นเงินประมาณ 1,606,800 บาท

การคิดค่าใช้จ่ายรายหัวนี้ คิดจากค่าใช้จ่ายรายหัวเฉลี่ยของงบประมาณการปฏิบัติการ ของกรมการฝึกหัดครู

สรุปผลได้ว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาฝึกหัดครูในส่วนกลาง มีประสิทธิภาพโดยเฉลี่ยทั้ง 3 รุ่น 92.00 % ส่วนความสูญเสียทั้ง 2 ประเภท มีน้ำหนักน้อยคือ ความสูญเสียอันเกิดจากนักเรียนเรียนเกินเวลาที่หลักสูตรกำหนดมีประมาณ 9.00 % และความสูญเสียอันเกิดจากนักเรียนออกก่อนสำเร็จการศึกษา มีประมาณ 8.00 %

THESIS TITLE   The Educational Productivity of Bangkok and Thonburi
Teacher Training Institutions : Students First
Enrolled in 1965 - 1967

NAME   Mrs. Vasana Kamkoon, Department Educational
Administration

ACADEMIC YEAR 1969

ABSTRACT

Statement of the Problem

The main purpose of this study is to ascertain the educational productivity of students who first enrolled in the year 1965 - 1966 of Bangkok and Thonburi Teacher Training Institutions. The specific objectives of this research endeavor were as follows:

1. To analyse the cohort students who enrolled in 1965, 1966 and 1967.
2. To investigate the number of students who left institutions which were grouped into two categories in order to calculate the educational productivity and wastage.
  - A : Successful students who obtained certificate with or without any failure in any examination.
  - B : Drop-out students.
3. To calculate the wasted expenditure of students who took course longer than usual time and dropouts.
4. To investigate the students' successes in those cohorts and courses examination.

Hypothesis

It was hypothesized that the educational productivity of Bangkok and Thonburi Teacher Training Institutions are perfect, (Productivity = 1) and the wastage should be very small or nil (Wastage = 0).

Procedures

The study is limited to investigate the educational productivity of students who first enrolled in the years 1965 - 1966 for certificate in seven institutions (two-year program). 6022 student population were cohort data of each academic years until they all left the institutions. The productivity and wastage coefficient were calculated on the basis of the following formulas :

$$\text{Productivity} = \frac{\text{Minimum number of student-year required}}{\text{Actual number of student-year used}}$$

$$\text{Wastage Coefficient} = \frac{\text{Actual number of student-year used}}{\text{Minimum number of student-year required}}$$

(more than 1 is wastage)

$$\text{Wastage Coefficient} = \frac{\text{Number of dropouts}}{\text{Number of fresh entrants}}$$

Then test the hypothesis by using Z test (one tail test)

Finding and Conclusion

1. From the year 1965-1967, 5498 students (91.29%) out of 6022 students obtained certificate with and without any failure, 524 students (8.71%) were the dropouts. The total productivity of the first category is equal to 0.92. It is very statistically significant at 5 percent level.

2. The total wastage coefficient of the first category is 0.09 and the total wastage coefficient of the dropouts is 0.08 which were somewhat higher than zero at the five percent level of the significant.

3. The wastage expenditure of the dropouts and students spent longer studying time than the course required and first enrolled in 1965, 1966 and 1967, totalled 3,697,700 baht.

4. The number of the dropouts in the year cohort 1967 was the lowest (6.25%).

Conclusion : The Educational productivity of Bangkok and Thonburi Teacher Training Institutions from 1965-1967 was almost perfect (92.00%). The educational wastage of both categories above was quite low. (9.00% and 8.00%)

กิติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการศึกษาของสถาบันฝึกหัดครูในพระนครและธนบุรี (ในสวนกลาง) : นักเรียนเข้าเรียนรุ่นปีการศึกษา 250๘ - 2510 ของผู้วิจัยนี้ จะสำเร็จลง มีโอกาสโดยดุษฎีอาจารย์ทั้ง ๒ ท่าน ที่โคกขจรกัโศกานะนำ และควบคุมดำเนินการวิจัยด้วยความ เข้มแข็งและเต็มใจ ซึ่งอาจารย์ทั้งสองท่านนี้คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภิญโญ สาร และ อาจารย์ชงพจน์ บุญจิตราคุลย์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่ม ทำการ เก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายท่าน คือไปนี้คือ

ผู้อำนวยการกองโรงเรียนฝึกหัดครู โคกขจรกัโศกานะนำ ขอความร่วมมือในการ เก็บ รวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของสถานศึกษาฝึกหัดครูทั้ง 7 แห่ง

ผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่ของสถานศึกษาต่าง ๆ โคกขจรกัโศกานะนำ ขอความสะดวกในการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี โคกขจรกัโศกานะนำ ในสถานศึกษาขอความช่วยเหลือเก็บข้อมูลให้แก่ผู้วิจัยตามที่ต้องการ

เจ้าหน้าที่ทะเบียนและประวัติบุคลากร เรียนของนัก เรียนของแคว้นสถานศึกษา ได้ให้ ความช่วยเหลือในการค้นหาและ เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเต็มที่

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด สำนักงานสภาพัฒนาการ แรชชฎกิจแห่งชาติ สำนักงานยูเนสโก และห้องสมุดกรมการฝึกหัดครู ได้เอื้อเฟื้อให้ออมหนังสือและ เอกสารต่าง ๆ ดังก่อให้เกิดประโยชน์ ในงานวิจัยนี้เป็นอันมาก

เพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ช่วยในการ เก็บข้อมูลและให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยขอถือโอกาสนี้แสดงความขอบพระคุณอย่างสูงมายังทุกท่านที่กล่าวมานี้

วาสนา คำคุณ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ	ค
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉ

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลังของการวิจัย	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	11
สมมติฐานของการวิจัย	12
ผลที่คาดว่าจะได้จากงานวิจัยนี้	12
ความสำคัญของการวิจัย	13
ถ้าจำกั้ก็ความ	13
วิธีดำเนินการวิจัย	15
สัญลักษณ์การเสนอข้อมูล	16

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

ความสำคัญของการฝึกหัดครู	17
ความเป็นมาของการฝึกหัดครูของไทย	19
องค์ประกอบและกระบวนการ ระเบียบการสอนของสถาบันฝึกหัดครู	27
แนวความคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพ และความสำเร็จไปลาทางการศึกษา ..	44
งานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้	51

บทที่ 3

การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะของข้อมูล	70
ปริมาณของข้อมูล	71
การคำนวณงานตามลำดับชั้น	73

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเปรียบเทียบผลการสอบรายวิชาของสถานศึกษาต่าง ๆ	79 - 120
จำนวนนักเรียนและเวลาที่สอนนักเรียนทั้งสองประเภทคิดเป็นร้อยละ	121 - 130
การเปรียบเทียบประสิทธิผลและความพึงพอใจทางการศึกษา	131 - 142
ค่าไร้อย่างน้อยเสียไป	143 - 145

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย	152
วิธีดำเนินการวิจัย	152
การวิเคราะห์ข้อมูล	153
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	154
อภิปราย	159
ข้อเสนอแนะ	161
บรรณานุกรม	166

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1	งบประมาณการศึกษาระดับประเทศ ของกระทรวงศึกษาธิการ และของกรมการฝึกหัดครู การผลิตครูประเภทมัธยม วิชาการ ศึกษา เปรียบเทียบร้อยละ	4
2	จำนวนนักเรียนที่สถานศึกษาฝึกหัดครูรับเข้าศึกษาวิชาการ มัธยมศึกษาในสถานศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	7
3	จำนวนครู อาจารย์ สังกัดสถานศึกษาฝึกหัดครูในส่วนกลาง (ประถมและมัธยม) จำนวนตามวุฒิ เขต ปีการศึกษา 2512	30
4	จำนวนครู อาจารย์ สังกัดสถานศึกษาฝึกหัดครูในส่วนกลาง จำนวนตามชั้น เขต ปีการศึกษา 2512	31
5	อัตราการสอบเพื่อรับตำแหน่งของอาจารย์ประจำ ในสถานศึกษาฝึกหัด ครูในส่วนกลาง ปีการศึกษา 2512	33
6	จำนวนอาจารย์ นักเรียน และอัตราส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนัก เรียน ของสถานศึกษาฝึกหัดครูในส่วนกลาง 7 แห่ง รุ่นปีการ ศึกษา 2508 - 2510	35
7	จำนวนนักเรียนที่รับเข้าศึกษาในสถานศึกษาฝึกหัดครูชั้นปีที่ 1 รุ่นปีการศึกษา 2508 - 2510 ของสถานศึกษาทั้ง 7 แห่ง ...	72
8- 13	เปรียบเทียบร้อยละของการสอบได้ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของ วิชาสามัญครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	79-84
14 - 19	เปรียบเทียบร้อยละของการสอบได้ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของ วิชาสามัญครูสวนกุหลาบ	85-90
20 -25	เปรียบเทียบร้อยละของการสอบได้ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของ วิชาสามัญครูสวนดุสิต	91-96

26 - 31	เปรียบเทียบร้อยละของการสอบไล่ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของ วิทยาลัยครูระนอง	97-102
32 - 37	เปรียบเทียบร้อยละของการสอบไล่ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของ วิทยาลัยครู จันทร เกษม	103-108
38 - 43	เปรียบเทียบร้อยละของการสอบไล่ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของ โรงเรียนเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์	109-114
44-49	เปรียบเทียบร้อยละของการสอบไล่ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของ โรงเรียนฝึกหัดครูบุรี	115-120
50-52	ร้อยละของการสอบไล่ในวิชาทั้ง 6 หมวด ของนักเรียน รุณ 2508 - 2510 จำนวนสถานศึกษาที่ศึกษา	121-123
53-55	ร้อยละของนักเรียนที่ออกสอบเข้า วิชาการศึกษา จำนวนสถาน ศึกษาที่ศึกษา รุณปีการศึกษา 2508-2510	124-126
56-58	ร้อยละของการสอบตกในวิชา และ การออกสอบเข้า วิชา ศึกษารุณปีการศึกษา 2508-2510	128-130
59-61	ประสิทธิภาพ ความสูงค่า และค่าใช้จ่ายที่รัฐบาลอุดหนุนไป เนื่องจากการใช้เวลาเกินหลักสูตรกำหนด ของนักเรียน การศึกษารุณปีการศึกษา 2508-2510	131-135
62	ประสิทธิภาพของนักเรียนที่เข้า วิชาการศึกษาชั้นประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา รุณ 2508-2510	137
63	ความสูงค่าของนักเรียนที่เข้า วิชาการศึกษาชั้นประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา รุณ 2508-2510	139
64	ประสิทธิภาพของนักเรียนที่เข้า วิชาการศึกษาชั้นประกาศนียบัตร วิชาการศึกษา ของวิทยาลัยครู 7 แห่ง รุณปีการศึกษา 2508-2510	141
65	ความสูงค่าของนักเรียนที่เข้า วิชาการศึกษาชั้นประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาของวิทยาลัยครู 7 แห่ง รุณปีการศึกษา 2508- 2510	142

ตารางที่

หน้า

66	ความสูญเสียและค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องสูญเสียไปเนื่องจากการออกก่อนสำเร็จ การศึกษาของนักเรียน รุ่น 250๘	143
67	ความสูญเสียและค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องสูญเสียไปเนื่องจากการออกก่อนสำเร็จ การศึกษาของนักเรียน รุ่น 2509	144
68	ความสูญเสียและค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องสูญเสียไปเนื่องจากการออกก่อนสำเร็จ การศึกษาของนักเรียน รุ่น 2510	145
69	ความสูญเสียของนักเรียนที่ออกจากสถานศึกษาจนสำเร็จ รุ่น 250๘ - 2510 จำแนกตามสถานศึกษา	147
70	ความสูญเสียของนักเรียนที่ออกจากสถานศึกษาจนสำเร็จ รุ่น 250๘ - 2510 จำแนกตามรุ่น	149

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

1	แสดงจำนวนนักเรียนที่เข้า สำเร็จ และออกก่อนสำเร็จการศึกษาใน สถาบันฝึกครู.....	156
2	แสดงจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ เวลาต่างกัน	158

